

מסכת פהרות פרק ז'.

משנה א.

חבר שמייצר קדרות חרס בטהרה, ומוכרן, אם הניח קדרותיו בצידי רה"ר. {דרכם היה להניח בצידי רה"ר אבנים ויתדות, כדי שלא ינזקו קירות הבתים ע"י עגלות, וכאן החבר הניח הקדרות ליד האבנים והיתדות}, והשארם בלי שמירה, וירד לשתות מים מהבור, הקדרות הפנימיות טהורות, לפי שאין מתקרבין אליהם. החיצונות טמאות, ונחלקו רבנן ורבי יוסי בטעם הדבר: לרבנן טעם הטומאה, בגלל שיש חשש ששולי בגדיו של ע"ה שהם טמאים (מחשש שדרסה עליהן אשתו נדה), נכנסו לתוך הקדרות, וכלי חרס מיטמאין מאוירן, ומכיון שזהו החשש, אין הבדל בין אם הקדרות קשורות יחד או שהם מותרות, שבכל אופן קיים חשש זה. לרבי יוסי טעם הטומאה מחשש שהסיט אותם הע"ה, ולא מחשש שמא שולי בגדיו נכנסו לתוך הקדרות, ולכן מחלק בין אם הקדרות מותרות, שאז הם טמאות, לפי שיש חשש שהסיט את הקדרות, משא"כ אם היו קשורות, שאין יכול להסיטן, הרי הם טהורות. ציור נוסף: חבר שמסר מפתח ביתו לע"ה, שישמור את מפתחו, כל הכלים שבבית טהורים, ואין חוששין שנכנס הע"ה לבית וטימא הכלים, לפי שלא קיבל רשות מבעה"ב, ופוחד שמא יתפס בעיני בעה"ב כגנב.

משנה ב'

מי שהיה לו אורח ע"ה בביתו, אם השאירו ער וכשחזר מצאו ער, הכלים שבבית טהורים, מפני שמתירא לגעת בכלים, כי חושב שבעה"ב שומר עליו, ותיכף יבוא ויראנו. וכן אם השאירו כשהוא ישן וכשחזר מצאו ישן, הכלים טהורים, וא"צ לחשוש שהתעורר באמצע ונגע בכלים, וחזר לישון. וכן הדין אם הניחו ער ומצאו ישן. אבל אם הניחו ישן ומצאו ער, נחלקו ר"מ וחכמים, לר"מ הכלים טמאים, שאין הע"ה פוחד לגעת, שחושב שבעה"ב אינו משמרו, הואיל והשאירו ישן, סובר בעה"ב שהוא עדיין ישן ואינו משמרו, ולכן חוששין שמא

נגע בכלים, לחכמים אין טמאים אלא הכלים שיכול להושיט ידו ממקום שיטן.

משנה ג'

המשאיר בביתו אומנים עמי הארץ בלי שמירה, **לר"מ** כל הכלים שבבית טמאים, לפי שסומכים דעתם שבעה"ב לא שומר עליהם, לפי שחושב שהאומנין עסוקים במלאכתם, ולכן אין הם פוחדים לגעת בכלים. **לחכמים** אין טמאים אלא הכלים שיכולים לגעת בהם ע"י הושטת יד ממקום שעובדים.

משנה ד'

אשת חבר שנאמנת על הטהרות כמו החבר, שנתנה רשות לאשת ע"ה שדינה כע"ה, להביא חיטים משלה ולטוחנם בריחיים של אשת החבר, והיא נמצאת שם בלי שמירה

משנה ה'

שני בני אדם שהלכו כל אחד בשביל אחר, ואח"כ נגעו בתרומה, ויש דיון על האדם ועל התרומה, יש בזה שלשה ציורים. א) **אם באו שניהם בבת אחת לשאול**, שניהם טמאים מספק וצריכים טבילה, כיון שאי אפשר לחכם לטהר לאחד יותר מהשני, והטהרות תלויות. ב) **אם באו לשאול בזה אחר זה**, גם האנשים וגם הטהרות טהורים, כי כל אחד הוא ספק טומאה ברה"ר. ג) **בא אחד לשאול על עצמו ואח"כ שאל על חברו**, מחלוקת, לר' יהודה טהורים, כדין שני בני אדם ששאלו בזה אחר זה, לר' יוסי טמאים, מכיון שהשואל הוא אדם אחד, נחשב כשאלה בבת אחת.

משנה ו'

המשנה הקודמת דברם שני ככרות של חולין, ונגע אחד מהם בשרץ, ונטמא להיות ראשון, והשני בחזקת טהרה, אכל אחד את אחד מהשני ככרות, ואילו היה בטוח שאכל את הככר הטמא, היה נטמא מדרבנן, אך יש לו ספק איזה ככר אכל, ואח"כ נגע בתרומה, ואח"כ חברו אכל את השני ונגע בתרומה, הדין כנ"ל במשנה הקודמת.

משנה ז'

אע"פ שספק טומאה ברה"ר טהור, מ"מ כשיש סיבה לטמא מטמאים, כגון שיש רוב המכריע לטמא, לפי שרוב נחשב כודאי.

אדם ישב ברה"ר וראה שאדם אחד דרס על בגדיו, אופן נוסף, כשלא דרס על בגדיו, אלא האדם ירק, והיושב נגע ברוק ואין ידוע אם הדורס או היורק היה זב, ואז הבגדים הם אב הטומאה מחמת מדרס הזב והאדם ראשון, או שהוא ראשון מחמת שנגע ברוק הזב, או שהדורס או היורק אדם טהור, ואז האדם היושב טהור, הדין כך: **ברוק**, אם נגע האדם בתרומה, שורפים את התרומה, ואע"פ שספק טומאה ברה"ר טהור, מ"מ כבר למדנו לעיל (פ"ד מ"ה) שרבנן התייחסו לכל רוק הנמצא כודאי רוק של זב.

בספק של דרס על בגדיו, הולכים אחרי הרוב, אם רוב אנשי אותה העיר זבים, הרי זה גדר ודאי ושורפין תרומה, ואם אין רוב הו"ל ספק טומאה ברה"ר, וטהור. ציור שני: **ישן ברה"ר**, וכשהתעורר אינו יודע אם דרסו בני אדם על בגדיו, נחלקו ר' מאיר ורבנן, **לר"מ** בגדיו טמאים מדרס, לפי שחוששין שזב דרס על בגדיו, ואפילו אם רוב אנשי העיר אינם זבים, מ"מ חוששין, שמא רוב אנשי העיר דרסו על

בגדיו, וביניהם גם מיעוט הזבים שיש בעיר, **לחכמים** טהורים בגדיו, שמא לא דרו בכלל על בגדיו, והוא ספק טומאה ברה"ר.

הקדמה: למדנו לעיל (פ"ג מ"ה) כל הטומאות כשעת מציאתן, היינו אם יש ספק על דבר האיך היה מצבו לפני שמצאנו אותו, אם היה בצורה שמטמא, הולכים אחרי הזמן שאנו מוצאים אותו עכשיו, ואומרים שכך היה הדבר קודם, ואם נמצא באופן שהוא מטמא, הרי הוא כודאי טמא ושורפים את התרומה, וכן להיפך אם עכשיו הוא טהור דבר זה נקרא חזקה דהשתא. אך אם יש חזקה דמעיקרא שמתנגדת לחזקה דהשתא, הוי ספק טומאה, וברה"ר טהור, וברה"י טמא. ונחלקו ר"מ וחכמים, האם צריך שהחזקה דמעיקרא תהיה באותו מקום שיש את החזקה דהשתא.

נגע אדם טהור באדם אחר בלילה, הנגיעה היתה ברה"ר, ולא ידוע אם האדם היה אז חי, או מת ואז נטמא האדם שנגע בו, ובבוקר מצאו כשהוא מת **באותו מקום**, **לר"מ** טהור הנוגע בו, ואע"פ שמצד חזקה דהשתא היה לנו לטמאו, ולומר שכבר בשעת נגיעה היה מת, מ"מ כיון שיש לו חזקה דמעיקרא, שבאיזה שהוא שלב היה חי, הרי יש כאן ספק טומאה ברה"ר, והוא טהור. **לחכמים** טמא, כיון שעל מקום זה שמצאנוהו מעולם לא היה חזקת חי, לכן במקום זה נחשב שיש רק חזקה דהשתא, והדין הוא שכל הטומאות כשעת מציאתן.

בגמ' מבואר שמה שחכמים מטמאים הוא רק אם הוא במקום מציאתם, היינו שנמצא באותו מקום שנגע בו בלילה, אבל אם נגע בו במקום אחר מהמקום שמצאו בבוקר מת, סוברים חכמים שהוא טהור, לפי שאין מחזיקין טומאה ממקום למקום.

אם יש בעיר אשה שוטה, והרי שוטה אינה יודעת לטהר את עצמה, או

משנה ח'

שיש בעיר גויה, שרבנן גזרו על הגוים שיהא דינם כזבה, או כותית לאחר שגזרו עליהם שיהא דינם כגוים, כל רוק שנמצא בעיר טמא.

הראשונים מקשים, דלעיל (פ"ד מ"ה) למדנו סתמא כל הרוקין הנמצאים טמאים, ולא כתוב שדוקא אם יש שוטה וכו' בעיר. **הרא"ש** מתרץ שמשנה זו מפרשת את המשנה שם, ואין הכי נמי, גם שם מדובר שיש אחת מנשים אלו בעיר. **הרמב"ם** מתרץ ששם אינו אלא בגדר ספק, ולכן אם יהא ספק נוסף, יהא ספק ספיקא, ואילו כשיש אחת מנשים אלו בעיר, הוי גדר ודאי. איש שדרסה אשה על בגדיו, וחושש שמא היא אשה נדה, ונטמאו בגדיו מדין מדרס, או שישבה עמו אשה בספינה קטנה, שאם היא נדה וגרמה לספינה להתכופף ולהגביה את האיש הטהור, והרי זה נחשב טומאת מדרס, הדין הוא כך: אם האשה יודעת שהוא כהן ואוכל תרומה, בגדיו טהורים, דודאי אינה נדה, שא"כ היתה נזהרת מלטמאו, ואם אינה מכירתו, ישאלנה, ואם תאמר שהיא טהורה נאמנת.

עד אחד אומר לאדם ראיתי שבמקום פלוני בשעה פלונית נפל עליך

משנה ט'

שרץ ונטמאת, והוא מכחיש העד לומר ברור לי שלא נטמאתי אז, הדין הוא שהוא טהור, ואפילו ברה"י, משום שאדם נאמן על עצמו.

שני עדים אומרים לו נטמאת, והוא מכחיש ואומר לא נטמאתי, **לר"מ**

טמא, כיון ששני עדים מכחישים דבריו, (ואם עדים יכולים לחייבו מיתה, כ"ש

בזה). **לחכמים** טהור, לפי שיכול לתרץ דבריו ולומר, שכוונתו שלא עמד

בטומאתו, לפי שטבל. }גם אם אומר שלא זו היתה כוונתו, אנו תולים שיש לו

סיבה למה הוא אומר כך}.

עד אומר נטמא, ושנים אומרים לא נטמא, והוא עצמו אומר איני יודע,

בין ברה"ר בין ברה"י טהור, לפי שאין עד אחד במקום שני עדים כלום, וכן

להיפך אחד אומר לא נטמא ושנים אומרים נטמא, הרי הוא טמא ודאי.

עד אומר נטמא, ועד אחר אומר לא נטמא, הוי ספק טומאה, ברה"ר

טהור ברה"י טמא.